

PERIÓDICH SATÍRICH,
SEMANAL, DE DIESSES I DIENES
DONARÀ AL MENOS UNS ESQUELLOTS CADA SENMANA.

10 CÉNTIMS CADA NUMERO PER TOT ESPANYA
Números atrassats 20 céntims.

ADMINISTRACIÓ Y REDACCIÓ
LLIBRERÍA ESPANYOLA, RAMBLA DEL MITJ, NÚM. 20
BARCELONA.

PREU DE SUSCRIPCIÓ
Fora de Barcelona, cada trimestre: Espanya, 8 pessetas.
Cuba y Puerto Rico, 4.—Estranger, 5.

CAPS DE BROT.

FRANCISCO MASRIERA.

Tè de la elegancia 'l sello,
un cop d' ull sempre segú,
fa 'l que vol ab la paleta
y dibuixa com ningú.

DESDE FORA.

UNA FIRA DE BESTIAR

De Poblet á Prades hi ha tres horas llargas, que pot molt bè ferlas á péu qui tinga dalit y bona cama. Aixís las he recorregudas jo mateix y no me 'n arrepenxeixo, imitant als numerosos tractants en bestiar que acuden á aquella renombrada fira.

Dura aquesta quatre dias: los dos primers están consagrats á la compra y venda de animals (ases, mulas y caballs) y 'ls dos últims á la de bestiar (moltons y cabras en totas las sévas variants), de manera que 'l que com jo hi va 'l tercer día, 's crusa p'el camí ab molts dels que 'n tornan: xalans, gitanos y pagesos y alguna qu' altra requa, lo ronsal de cada bestia lligat á la qua del que la precedeix.

Es un espectacle animat y ple de color local, pèls tipos que 's troban y pel paisatge que 'ls envolta. Alrededor de Poblet, hermosas terras de conreu, hortas, vinyas y avellaners que havian pertenescut als frares y que son propietat avuy de dos ó tres capitalistas, los quals venen á ser los frares del sigle XIX. A l' esquerra, montanyas cubertas de bosch un día y avuy atapahidas de frondosos ceps. Lo terreno está crusat de pedregosas rieras, y 'ls camins alfombrats de pols, de sauló desmenussat y cantelluts fragments de licorella.

Al embocar lo barranch del Titllá un se fa càrrech dels que foren un día inmensos boscos del convent, causa principal del odi que sentían tots los pobles de la comarca contra 'ls frares. Devastats després de l' expulsió de aquestos, rebrotan ab molta forsa, cubrint ab sos rebolls las ventruedas vessants de las montanyas, desde 'ls péus á la cima. L' Estat, que 'ls posseheix encare, no 'ls cuida gens ni mica: altra feyna tè; y 'l viandant,

si necessita un bastó, talla un arbre prim; si necessita un mánech de cávech ó de destral, ne talla un de més groixut... y en paus ab l' amo.

Una parella de civils está encarregada de la vigilancia.... y un capatás crech que ho está de cobrar lo sou per mesadas vensudas. ¿Qué pot fer un home sol? Aixís y tot, de tant en tant algun pobre que fa un feix de llenya, se 'n va de dret á la presó. Ja 'ls dich jo que n' hi ha un feix.

Pero seguim lo camí de Prades: es costarut y pesat: lo sol tot just surt ja 'l caldeja y sense saber de lletra, ni beure vi, fa esses y s' enfila fins arribar al coll del Titllá, ahont comensa la baixada. Allí 'l bosch que pertany á particulars, ja está més ben cuidat; en las vertents s' hi veuhen frondosos castanyers y en las cimas pins rabasuts y sanitosos que gastan molt bons colors.

La vista 's dilata á través de un sens fi de turrons de totas midas: á la espatlla queda la conca de Barberá, á la dreta s' entreveuhen las Garrigas, al fons s' endavina 'l Priorat. Fins á molt poca distancia no 's divisa la vella vila de Prades, situada en un petit vall accidentat, ab sa iglesia y sas casas de pedra esmoladora, totas d' aspecte rústich.

Las guerras civils li han donat trista fama: durant la dels set anys sostingué dos sitis y pagá 'l pá dos vegadas distintas. Un día 'ls carlins cremaren las casas de tots los liberals; un altre día 'ls liberals cremaren las dels carlins, y las que no eran de liberals ni de carlins no volgueren ser menos y de pasada s' incendiaren també. A llevant té una iglesia antiquíssima de la part de darrera, y més moderna de la de davant; y á ponent los restos de un castellet edificat sobre las penyas. A dintre hi ha una casa de la vila acabada de construhir y un estudi regular montat en un local que havia sigut carniceria.

En l'última guerra doná dos cabecillas á la facció, l' un eclesiástich y l' altre seglar. *El cura de Prades*, com li deyan los partes dels jefes de columna, viu encare; l' altre anomenat *Nen de Prades*, s' ho va pendre més á la valenta y van escabellarlo.

Havia sigut rabadá y no sabia de lletra. Unas barallas de poble li feren seguir la carrera de cabecilla, tal vegada ab l' intent de venjarse de un seu enemich; pero aquest per no exposarse á una broma pesada del Nen, ingressá en una ronda liberal, feu tota la guerra ab notable valentia, després de la pau ingressá en l' exercit y passá á Cuba y de allí sembla que ha tornat fet tot un capitá ab grau de comandant. Deu n' hi doret.

En las inmediacions de Prades sufri una derrota complerta la columna que manava 'l desventurat Maturana, y 'l mateix Picazo més de un cop hi passá grans apuros.

Avuy las ideas reaccionarias van de vensuda, tant que 'ls elements liberals han guanyat las últimas eleccions d' Ajuntament.

¿No han vist may una fira en un poble de aquesta comarca? Es un espectacle pintoresch. La plassa de l' iglesia está tota plena de paradas consistentes en senzillas taulas ab diversos objectes: pessas de mitj cristall, claus y frontissas, ganivets y podadoras, cordas y llivants, sabatas y sobre tot turrons d' avellana y senallas d' avellana y admella. Per resguardarse del sol los firataires no usan encare las velas de cotolí ni de cotó, empleant pel cas una cuberta de ramatje

de pi, montada sobre quatre estacas. Es lo més primitiu que puga imaginarse.

Sota uns porxos foscos y estrets s' hi colocan los marxants de roba, y adossats á una de las vellas parets de l' iglesia, 'ls venedors de arreus de animals, capsals, bastos, tirants y singlas.

A las primeras horas de la tarde, mentres la copla de Cornudella las hi recargola en la sala del immediat cassino, las nenas de Prades llueixen lo garbo per la fira y pèl ball, per veure si fan negoci. Quan passa un ganader d' aquells que tenen més dobles que cabells al cap, totas fan l' ull viu... ¡Oh santa poesia de las cinquenas!.... Inspiréuvos, poetas dels Jochs Florals, que lo positiu es sempre lo positiu, tant en los pobles com en las ciutats.

Pero fins aquí no hem vist més que la *firata*. La verdadera fira es la que se celebra en las inmediacions de la vila. Prades per la banda que mira al Priorat está situada sobre un turó compost de feixas escalonadas, en algunas de las quals hi ha eras naturals soladas de roca viva. Donchs totas aquellas feixas, totas aquellas eras, en lo que alcanza la vista, s' omplan de bestiar.

Entre nou y deu del matí arriban los remats de la pastura, venintne de totas direccions. Cada amo de remat porta marcats los seus bens, per en un cas de barreja poder destriarlos. N' hi ha qu' emplean la mangra ab tanta profusió, que mirats desde lluny y de un siti dominant se veuhen remats enterament vermells. Altres ja usan lletras. En un fins hi he vist las mèvas inicials.

N' han vingut de tot arréu: del camp de Tarragona, del Priorat, de la conca de Barberá, de las Garrigas, del pla de Urgell, de la Segarra, fins del Aragó. Tinch entés que avants de haverhi carril n' hi compareixian de las dos Castellas y hasta de l' Andalusia; pero ab això dels carrils las firas van perdentse, segons m' observa un pastor de uns vuytanta anys, fort com un roure, que desde que 'n tenia quinze fa vuit ó deu horas de camí per snar á lotas las firas de Prades.

Los que 's dedican al negoci se divideixen en ganaders y carnicers. Aquells poden subdividirse en los que verifican la recría y venen los anyells ó corders (fins á un any) ó 'ls borrechs (fins á dos); en los que compran borrechs ó primals (fins á tres anys) per engreixar y en los que adquireixen moltons fets (quatre anys). Los carnicers agabellan tot lo que poden y ho degollan tot. Segons diuhen los ganaders, los carnicers son los únichs que 's fan ríchs, comprant barato y venent car al públich. Generalment prefereixen las castas petites; forsa caps perque aixís hi ha moltas pells y molts menuts, y entre tant las bonas castas, com per exemple 'ls corpulents tarragonins, van perdentse de día en día. Si 'ls drets de consums se paguesen á tot arréu per caps y no per pés, se millorarian notablement las rasses y 's menjaria millor.

Los ganaders gemegan tots, sense veure d' ahont los vé 'l tiro. Los barcelonins que menjém carn rebregada del Africa, haventn' hi aquí de sana y bona, tal vegada podrian informarlos.

Generalment al dematí no 's ven res. Los compradors ronsejan anant de remat en remat, miran y comparan y saltan marges y més marges per veureho tot, per enterarse de tot. Preguntan y no compran.

L' hora de las transaccions es després de dinar.

y aquestes generalment se fan al café entre copa y copa de anissat. Lo venedor demana, lo comprador ofereix, y may falta un tercer, amich del un ó del altre, per partir la diferencia. Una vegada realisat lo tracte, á tant per cap, se 'n van tots al firal y allí 's realisa la operació de *despuntar*, que no es més que la separació dels caps que han sigut venuts. Per res del mon se permet la tria: tots los pastors y rabadans, ganaders y compradors á crits y alsant lo bastó espantan al bestiar, que s' arremolina y 's barreja com un joch de cartas; llavors l' amo del remat passa pèl mitj y una de las parts separadas queda en poder del comprador: si hi faltan caps se completa 'l número; si 'n sobran se 'n treuhen; pero sempre sense triar.

Pocas vegadas se ven á pés y llavors se verifica l' *escandall* qu' es una operació molt amohinosa. L' escandall consisteix en una eliminació: lo comprador y 'l venedor van separant alternativament l' un los caps grossos y l' altre 'ls petits, fins que no 'n queda més qu' un, y aquest serveix de tipu per determinar lo pes de tots los altres.

Aixó m' ha fet pensar ab lo sistema de las básculas automáticas que aplicadas al bestiar podrián estolviar molta feyna y no pochs enganys. Pero ¡quí sab quant temps tardarán en introduhirse per aquestas comarcas tant útils aparatos!

Una particularitat.

Cap comprador porta quartos á sobre: ressabis de aquell temps en que 'ls camins estavan infectats de lladres. Lo comprador de bestiar, de moment no paga més que ab la seva bona cara. Algun venedor exigeix persona que aboni al comprador: altres se contentan ab persona que 'l conega simplement; alguns n' hi ha que ni aixó demanan. Lo comprador promet depositar lo préu de la compra, á un mes de plasso, en tal casa de Lleyda, Tarragona, Reus, etc., etc., y sense més ceremonias, ni firmar cap document, s' emporta 'l remat á casa.

Antiguament no 's coneixia un cas d' estafa; ara últimament se n' han fetas algunas y 'ls ganaders comensan á escamarse. Ab un mes de plasso hi ha temps de tornarse á vendre 'l remat y embarcarse cap América.

A las quatre de la tarde 's plega la fira. Lo bestiar se 'n va altra vegada á la pastura y 'ls cafés de la vila s' omplan de gent. Los tractes que no s' han fet al mitj dia 's fan al vespre ó sinó al endemá. La fira de bestiar dura dos dias, com dos dias ha durat la de animals, amenisada sempre per las tretas y l' astucia innata dels gitanos.

Una anécdota fresca, y acabo.

Un subjecte de bon humor antes d' ahir s' havia proposat riures de una colla de gitanos que venían una burra.

—¿Quant ne voleu de aquesta somera? va preguntarlos.

—Quaranta duros, respongué 'l payet.

—Massa cara.

—¿Quant ne doneu vos?

—Dos durets.

Los gitanos á coro comensan á vomitar imprecacions y renechs dels seus. Un quart de renejar ells y un quart de riure l' altre. Al últim un dels gitanos se para en sech y li diu:

—¿Dos duros?... Es vostra.

L' altre, un cop vensuda la sorpresa:—¡Alto! No ho he dit tot. Dos duros; pero vull que 'l manascal la visuri.

Nova tanda de renechs é insults, y l' altre vinga riure.

Mès tart los gitanos ensarronavan á un pagés endossantli aquella mateixa burra, á cambi de un porch y vuit duros de torna. Lo pagés se 'n anava á casa tot tranquil menant á la somera pèl ronsal, quan troba á un altre gitano que li diu:

—Mestre, ¿voleu un consell? compréuli un violí.

Lo pagés:—¿Qué voleu dir?

—Pero home ¿que no veyéu que es tant cega com una arengada?

Lo manescal confirma lo dit pèl gitano, y 'l pagés, desesperat, pero temerós de que 'ls seus vehins y 'ls de casa seva se n' hi burlin, acaba 'l negoci regalant la burra al gitano que pochs moments després anava á reunir-se ab los altres.

P. DEL O.

Poblet, 28 agost, de 1887.

DE DOL.

—¡Ganinch... ganinch... ganinch!.

—¿Qui hi há?

—¿Don Pere Pi?

—Per servirlo.

—Aquí t'è aquesta carta: ha vingut per l' ordinarí...

—¡Ay, ay! ¿ab paper de dol? ¿No es de Manresa?

—Sí senyor... vaja, passiho bè.—

Y girant qua, 'l recader se 'n torna escalas avall.

Don Pere Pi 's mira la carta per sobre y per sota, posa 'ls ulls en blanch, s' assenta y 's queda poch menos que desmayat.

Mentres se refá, aprofito l' ocasió pera presentarlo als meus lectors: per una coneixensa més, crech que no 'ls vindrá d' aquí.

Don Pere es una persona molt atrassada, molt avara y molt carregada de preocupacions. Viu de la seva rendeta, vesteix ab tota la economía possible, menja ab una frugalitat que admiraría á un espartá... frugal, y 's disputa cada cinch minuts ab la seva dona sobre si gasta més ó menos ó si tal cosa l' ha pagada massa ó poch.

Ab tot, en lo present moment históric ja fa alguns dias que no s' hi ha disputat.

Y no perque ella s' haja tornat més económica, sinó perque fa tres senmanas qu' es á Manresa.

Lo meije va assegurarli que si la senyora Catarina no sortia de Barcelona, s' enmalaltiria de mala manera y potser fins li donaria un disgust serio.

—Pero senyor doctor—deya ell,—consideri que nosaltres no podem gastar y que una excursió al istiu costa un ull de la cara.

—¡Cá, home, cá! ¿Qué vol que gaste, dugas personas ancianas com vostés? Una miseria.

—Sí, ja ho diu veste... ¿Que no sab que á fora desseguida con-nan?

—En fi, jo li aconsello lo que 'm sembla més convenient per vosté. Ara fassi lo que vulgui.—

Don Pere va donarse un cop al front.

—Escolti, m' acut una idea.

—Digui.

—¿No diu qu' es á n' ella á qui convé anar á fora?

—Sí.

—Donchs, ja veurá; que se 'n hi vaji ella sola, y aixís no 'm costará tan cara la festa...—

Y van ferho aixís mateix.

Va donar vint duros á la senyora Catarina y cap á Manresa falta gent.

Don Pere va acompanyarla á la estació y pèl camí encara li deya:

—Mira, sense privarte de res, pero vivint ab economia, ab aquestos vint duros ne tens més que suficients per passar sis ó set senmanas á Manresa. Llogat un quartet, menja á la fonda y quan tornis ja 'm donarás lo que t' hagi sobrat.

—Me sembla que si que 'm sobrarà...!

—Pròbaho, dona, pròbaho; de probar no 's pert res.

Fa, com hi dit, tres senmanas que la senyora Catarina va sortir de Barcelona.

La carta endolada que don Pere acaba de rebre es la primera que ha vingut de Manresa; perque 'l bon senyor ja va encarregarli:

—No m' escriguis, que tot aixó son gastos inútils. Ara, si t' passava alguna cosa de nou...—

Y aixó es lo que l' home está pensant en aquest moment, retornat ja del conato de desmay.

—¿Qué li deu succehir á la mèva dona?—

Y torna á mirar y remirar lo sobre de la carta, sense decidirse á obrirla.

La cosa no admet rúplica.

La carta es d' allí dalt, lo sobre está orlat de negre y la lletra, la lletra sembla escrita per una mà insegura.

¿Pòtser no es d' ella? ¿Pòtser la infelís ha sucumbit al pes de las sèvas dolencias y alguna persona de la casa li participa la fatal nova?

Y 's torna á mirar lo sobre ab creixent neguit y fent los més extravagans càlculs...

Nò; mirantla bé, ja 's veu perfectament: es lletra d' ella, encara que molt desfigurada...

—¿Sí serà que 's troba ja moribunda y avants de exhalar lo derrer suspir vol despedirse del seu espós?—

Per forsa ha de ser alguna cosa d' aquestas.

Quina, no se sab; pero que la carta enclou alguna desgracia, es inductable.

—Nò, nò,—exclama don Pere—no estich en disposició de rebre un disgust massa fort... Més tart la obriré y sabré qué diu.—

A mitja tarde, després d' haver dinat y fet la siesta y donat un vol per la Rambla, don Pere torna á treures la carta de la butxaca, ab intenció d' obrirla...

¡Obrirla!... ¿Y si dintre hi ha realment una mala noticia, una comunicació desagradable ó senzillament la relació de la mort de la senyora Catarina?

Don Pere no s' atreveix á ferho...

—Demá, demá,—diu, procurant aplanar lo desenllás de la tragedia,—demá estare més sossegat y 'm trobare en disposició de rebre un cop, per brutal y terrible que sigui.—

Y torna á ficarse la carta al infern de l' americana, murmurant ab certa amargura:

—¡Pobra Catarina!—

L' endemá 's repeteix exactament la mateixa funció.

Se treu la carta, se la mira per tots cantons, y per fi torna intacta al sarró de l' americana.

—No hi ha més—cria don Pere—no 'm veig ab cor per obrirla... ¡Ay! ¡quí sab lo que deu haverhi aquí dins! ¡quí sab lo que 'm participa aquest paper endolat!... Decididament: no 'm

sento ab prou ànim per llegirla. Veyám si demá...!—

Arriba per fi 'l demá. Y don Pere indecís y vacilant, sense tocar lo misteriós sobre endolat se passeja pèl pis com un tren dispartat.

De cop sent un ruidó que l' ompla d' un esglay inexplicable.

¡Ganinch... ganinch... ganinch!...

¿Qui deu trucar?

Don Pere, més mort que viu, se revesteix de valor y obra la porta.

—¡Catarina mèva!—

Efectivament, es la sèva senyora que 's fica cap á dins sense respòndreli, y trayent foch pèl caixals.

—¿Que no has rebut la mèva carta?—diu la senyora, sentantse en la primera cadira que troba y tirant la maleta du revés.

—¿Quina? ¿aquella de dol?

—Sí... ¿No l' has rebuda?

—Miratela.—

Y se la treu de la butxaca ab ayre de triunfo.

—¡Com!—exclama la senyora Catarina veient lo sobre sencer—¿encara no l' has llegida?

—Nò, la veritat; temia que 'm portés alguna mala noticia... y no gosava...

—¡Llegeixla, tros d' ase, llegeixla, y sabrás lo que diu...!—

Don Pere romp lo sobre y llegeix en veu alta:

«Estimat Pi: He acabat los quartos: ni sisquiera 'n tinch pera comprar paper. Per xo escrich ab un full que m' ha deixat una senyora que está de dol. Enviam vint duros á volta de correu.—Ta esposa

Catarina.»

—¿Ho veus, ximple, ho veus?—diu aquesta encastanli la carta pèls bigotis.

—Lo que veig—respón don Pere ab molta naturalitat—es que jo no m' havia equivocat gens ni mica sobre 'l contingut de la carta.

—¿Ah, nò?

—Nò; vaig pensarme que 'm donava una mala noticia y ves si es cert... ¡Me demanavas vint duros!... Ja vareig fer bé jo de no obrirla...! ¡Quin disgust m' hauria emportat!

A. MARCH.

LO QUE PASSA.

I.

Va caure una mula un dia, tothom corregué á ajudarla y ab molta pena y treballs al fi lograren alsarla. Més avall, un geperut, que de limosna sol viure, va caure y 's trencá un bras ¡y tothom se posá á riure!

II.

Treballa com un negre una senmana y per pagá 'l que déu pateix de gana. A copia de suhors y de perills guanya 'l pá de la dona y dels seus fills. Mes la Parca crudel d' ell apiadada, al fil vital li péga estisorada, y 'l món diu, no fent cas de l' honradés: ¿Un jornalер de menos? ¡No hi fa res!

Consum la renda de cinch cents mil duros entre jochs y menjars, donas y puros, y si te una fortuna colossal mitj Barcelona diu qu' es ilegal. Mes la Parca li tréu d' una estrabada una vida tant flonja y regalada y 'l món porta 'l descaro fins á di: ¡Es llástima que mori gent així!

FOLLET.

LOS QUE SEMPRE FAN TART.

Hi ha cosas que no fallan may. Quan vejin una persona que deixa escapar lo tren, ja poden dirho sense temor d' equivocarse:—De la mateixa manera que fa tart al tren, farà tart per altres assumptos.

Los vapors y 'ls telégrafos ja fa anys que funcionan; pero hi ha subjectes qu' encare reben las noticias per conducto d' una tortuga.

—¿Diu que á la California hi ha tant bé de Déu d' or y qu' es tant fácil ferse rich?—me preguntava un fulano d' aquestos.

—¿Ara se 'n adona? Ja fa trenta anys que s' ha acabat l' or de California.

—Pues miri, jo no vaig sapiguero fins ahir. Oy, que si vosté no m' avisa, anava á embarcarme cap allá un dia d' aquestos.

Calculin la cara que hauria posat al arribar á California y observar que la gent no sabia de lo que 'ls parlava respecte á aixó del or.

En lo rengló d' enamorats, los que fan tart abundan sobremanera.

—¡Nosè!—diu un Tenorio platonich, que ab la llengua no deixa res per vert—¡no sè! Fulana m' agrada bastant...

—Pues ¿per qué no 's declara?

—¡Psè! Ho reflexionaré una mica y despres veuré si 'm decideixo ó no.

Y reflexionant, reflexionant passan tres ó quatre mesos y la fulana es per fi solicitada per un altre jo-

ve que reflexiona menos y no deixa escapar may cap tren.

En aquest género s' han vist cosas estupendas. Un d' aquestos que sempre fan tart s' havia enamorat d' una senyoreta disponible.

—Carambas!—deya ell—¡qu' es guapa! De boná gana m' hi casaría.

—Home, pues vájila á demanar.

—¿Aixis, repentinement? Déu me 'n guardi. Aquestas cosas s' han de pesar.

No sè quinas eran las cosas que volia pesarse; pero lo positiu es que l' home, en lloch de declarar-se com es us y costum, va dedicarse á meditar l' assumpto ab verdadera afició.

—Ja estich decidit—va dirse després d' un examen madurissim.—La demano, y si me la concedeixen á missa desseguida.

Arriba á la casa y veu la habitació de 'a seva ninfa plena de gent.

—¿Qu' es tot aquest brugit?

—¿No ho sab? Ara venim de batejar lo nen de l' Emilia.

L' Emilia era la fulana escullida. L' infelís enamorat havia passat, sense adonarse 'n, tot un any reflexionant y la senyoreta havia tingut temps sufficient per casarse y posarse en estat d' enviar una criatura á la pila baptismal.

En lo món literari la gent que fa tart es també molt numerosa.

—Ah! ¡quin efectarro! ¡quina sensació causarà!

—¿Qu' es aixó? ¿de qué 's tracta?

—Tinch un plan per un drama. Títol *Piedras en el higo*; asunto: un negrero, que després de fer mil atrocitats, cau á baix d' una pedrera y una pedra li destrossa 'l feje.

—¡Piramidall! Ja l' has comensat?

—No, pero ja 'l tinch en incubació.

Tres mesos més tart los dos amichs se troban.

—¿Que no ho sabs? M' han fet una pillada.

—¿Y aixó?

—Al Teatro Espanyol están ensajant un drama titolat *Piedras en el higo*.

—¿Lo tfeu?

—¡Ca! home...

COMESTIBLES Y BEBESTIBLES

—Y donchs, senyor Ramon, ¿qué s' ha fet d' aquella gran inspecció de vins y menjars que l' Ajuntament va dir que faria, com á Madrid?

—¡Home, home, no 'm fassi riure! ¿Cóm vol que l' Ajuntament inspeccioni 'ls vins si hi ha un regidor-taberner que es l' amo de la meytat de las tabernas de Barcelona?

Algun murri que m' ha robat lo mèu plan.

—¿Que l' havias llegida á algú la teva obra?

—No; encara l' haig de comensar.

¡Vegin si aquest infelís no es dels que fan tart á tot arréu!

Hi ha bolsistas que arriban tart á fer las operaciones, y compran quan haurian de vendre y venen quan convindria comprar.

Hi ha personas que sempre vesteixen á la anti-gua, perquè quan s' adonan de que ha sortit una moda nova, es quan ja fa tres anys que corra, es á dir, quan ja ha caygut en desús.

Mil vegadas, trobantse al teatro, haurán obser-vat que hi ha personas que entran á mitja funció: son deis que fan tart.

Un infelís arribava l' altre vespre á la porta del Tivoli, en lo moment en que ja la gent surtia.

—Y ara!—preguntava l' home admirat—¿que s' ha suspés la funció potser?

—No senyor: si precisament ja s' ha acabat.

—¿Ja? Reyna Santissima! Y jo que per serhi á hora havia sopat á las set en punt!

Llavors eran tres quart d' una.

Es veritat que l' home després de sopar s' ha-via quedat tres ó quatre horas dormit de cap á la taula.

Pero justament aquí está la explicació de tot.

Los que acostuman á fer tart, es per aixó.

Perque dormen massa.

MATIAS BONAFÉ.

NOCTURNO.

I.
La nites fosca, terrible;
bufa 'l vent, retruny lo tró
com si al cel descarreguessen
mil centenars de taulons.

L' aygua cau qu' es un contento
al carrer, llensantla á dolls
las canals, causant al caurer
ruído tant horrorós,
com farien cent paellas
de jegant, juntas al foch
fregint peix á la vegada
y ab aixó encara dich poch.

De l' espay cubert de núvols,
negres com un mantéu nou,
cauhen llamps, llamps y centellas,
formantne un castell de fochs
que enlluherna y atorrolla
ab son brill zigzagador,
no fent cap mica de gracia...
ni sant Gervasi tampoch.

II.

Tot es trist, tot fosch, tot negre
no mou escándol cap gos
lladrant, ni cap gat miola
acossat per cert dolor,
ni cap llumet lluny s' ovira.
Tan sols domina 'l remor
á ratos, de la tempesta,
veu fantástica que ab tó
planyider d' ánima en pena,
mescla de baix y tenor,
va cantant *las dosse y media*
avisant, de pas, que plou.

A tot aixó un fret que jela
y 'l cruixir dels finestrons
anyadeixin á aquest quadro,

y será 'l tot deliciós.

En nit de tals circumstancias
se trobava un servidor
de vostés, dintre sa cambra
y en son llit ben calentó.

FALÓ

QUADROS D' ISTIU.

III.

ARTICLE VENATORI.

De aficionats á cassar n' hi han molts; pero que sigan cassadors de debò, no n' hi han gayres. No vull dir per aixó que no n' hi hagin alguns que hi entenen y que allí ahont posan l' ull posan lo tiro, pero, vaja, son contats.

No parlém aquí dels cassadors d' ofici, d' aquells que en tot lo dia no fan altre cosa, porque aquestos s' hi mantenen y es clar que 'n sabrán, com es la seva obligació.

Are sols parlém dels aficionats (¡aquestos afi-cionats apareixen per tot arréu!) parlém dels que surten al camp ab la lluhenta escopeta de dos canons; lo seu corresponent vestidet de dril acaba de planxar; la gorra d' ampla visera porque 'l sol no 'ls ofengui, la blanca *cogotera*, á fi de que no se 'ls torri 'l clatell; lo gran sarró plé de provisions... de boca; la carmanyola que conté lo doble anisat; la canana ben provehida (gastan molta pólvora en salva); los calsons de cuyro, á fi de poguer lluhir las pantorrillas y las reforsadas sabatas, porque no 's clavin cap punxa.

Aixó sense contar lo que 'ls ompla las butxa-cas, com es: lo gotet de beure aygua, la mitja presa de xocolata porque aquella no 'ls reprengui si es massa fresca; lo gabinetet, los reclams, los cigarrillos, la cédula, la llicencia, algunas pesse-tas y uns quants quartos sueltos per qualsevol compromís que 's pugui oferir (com, *verbi gra-tia*, lo comprar una llebrotá, ó un parell de per-dius al primer pagés que 's presenti, sense cap altre intenció que la de ferlas passar com vícti-mas sevas) y un sens fi d' enredos y cosetas ab que va provehit tot cassador aficionat ó de per-riure, que de las dugas maneras se 'ls pot ano-menar.

Donchs, com deya, de cada mil individuos que surten á cassar, ja siga per afició, ja per distreu-re's, ó porque 'ls hi convé l' exercici, los nou-cents noranta set—y potser 'm quedo curt—tre-molan devant de una llebra, si es que may n' han vista corre alguna.

Hi ha molta gent que 's dona llustre de cassa-dor y en sa vida ha sigut tal cosa; son molts aquells de qui diu tothom:—«Fulano es un gran cassador!»—y li aixecan una calumnia com una casa.

Jo 'n conech alguns.

Per exemple: lo senyor Cotuliu, un sant varó en tota l' extensió de la paraula; temorós de Déu, bon pare, excelent espós, de costums morigera-das, en fi: un bon home á carta cabal. No tē més que una tara: es del gremi de cassadors *pour rire*.

Retirat del comerç, al vendre's la botiga va comprar-se una hisendeta y 'l bon senyor 's passa tot lo temps que no hi ha veda, perseguint á las perdius com un desesperat. En sis anys que tē la finca, tres han sigut las víctimas per ell sacrifi-cadas: dugas perdiuhetas novellas y un cunill de

PRINCIPIS DE FRANCÉS MUNICIPAL.

1. —Municipal... ¿pourriez vous m'indiquer un bureau de tabac?
—Señor... no entiendo res absolutamente: ahora aprenderé l'francés.

2. —¡Marieta! Quita esos *enfans de ci*, que no puedo estudiar.

3. —Mira, noya; hoy me harás un *bisté con pomes de terra*...
—Noy, no t'entench...

4. —¡Ay, Rosari! Al home de casa no l'entench de res: avants enrahonava com un municipal y ara enrahona com un esmolet.
—Pues, hija, lo mismo me pasa á mí.
—Ja li dich jo, que aquest arcalde no sab fer res més que ficarnos las rahons á casa...

origen un xich dupτός; pero qu' ell diu que l' va trobar al jás y li va tirar á boca de *carro*.

De cassadors com lo senyor Cotuliu, s' en troban á cada dos passos.

Posém un altre exemple.
Entre las familias que passavan l' istiu al poble de Picapoll (posemhi aquest nom), fugint de las xafugors de ciutat, s' hi trobava un matrimoni: Don Angel Cugullada y la seva *costella*, Donya Josefina.

Lo senyor Angel esperava com candaletas lo dia quinze d' agost, clausura de la veda. Perque no poguent anar á cassar, lo pobre home s' aborria solemnement en aquell poble faltat de distraccions.

¡Quántas estonas empleava contemplant en dols éxtasis l' escopeta que tenia penjada ab un clau á la paret del seu quarto!... ¡Que n matava d' horas ensajant al gos, amagantli un mocador de mocar fet una pilota derrera de un bagul ó bésota l' llit!....

La pobre bestia tant era lo que s' havia practicat en aquesta mena d' exercicis, que més de una vegada havia fer dir los *sams al revés* á donya Josefina perque li treya tot de polloguera. Molt sovint se sentian uns crits que aixordavan.

—¿Qué es aixó?—preguntava D. Angel.
—Aquest *César* m matará á disgustos si no l' treus de casa —responía ella

—¡Josefina, mira lo que dius!—

Per D. Angel dir semblant cosa del gos, era dir una heretjia.

—¡Ditxós lo dia que reventi!—afegia D.ª Josefina, que no podia veure al *César* ni en pintura.

—¡Es un menja pá!

—¡No l' insultis!

—¡Es un dropo!

—¡Pero qué ha passat?

—Home, casi res. L' he trobat ¡pillo!.. que 'm mastegava 'l monyo.. m' ha fet malbé tot l' anyadit!..

—¡Y per aixó aquest sacramental?

—¡Te sembla poch?—exclamava ella tota ayurada, veyent que 'l seu marit s' ho prenía tant á la fresca. Y llavors se desfeya en mil impropis contra D. Angel y 'l *César*, que en honor de la veritat, tant l' un com l' altre s' ho escoltavan ab una flemma encantadora.

Cada tarde, en havent dinat, D. Angel se 'n anava al café, ahont se reunían uns quants cassadors de la seva calanya, y allí, tot jugant al *dómino*, 's discutía sobre assumptos de cassa y s' explicavan episodis que feyan posar los cabells de punta.

—Y lo que 'm va passar á mí, senyors, farà cosa de tres anys—exclamava un—va ser cosa tremenda!.. Figúrinse qu' era un dia d' aquells que un surt de mala gana; ni menos portava gos: 'l pobre tenía dolor reumático y no podía caminar. Fastiguejat y cansat de caminar, 'm vaig ajeure sota de un roure y 'm vaig quedar adormit. No s' 'estona que deuria passar, quan 'm desperto ab sobresalt, y calculin vostés com que quedaria al trobarme ab una llebra grossa com un cabrit, que ab tota tranquilitat seya als meus peus, mirantme ab una certa rialleta irónica com volguent dir: «Que m' en fas poca de por!» Es clar, la primera intenció méva, va ser agafar l' escopeta; li encaro y... ¡xech! no 'm va sortir lo tiro. Vaig pera cambiar lo cartutxo.

—¡Que no s' havia mogut encare la llebra?

—¡Ca!.. ¡encare seya!... Pues, com dich, vaig pera cambiar lo cartutxo y trobo que tenía l' arma descarregada!... Fico ma á la canana... pero me l' havia deixada á casa!

—¡Y la llebra encara quieta?

—Si senyor; encare no s' havia mogut... y encara seya!—

Contant mentidas com l' anterior y de més grossas encare, passavan aquells senyors tota la tarde.

Per fi arribá lo quinze d' Agost. Ja feya molts dias que D. Angel anava prenent vistas, inspeccionant lo terreno, triant los punts que al seu entendre eran més estratègichs; espíant los llochs de parada, en fi: que si no va aixecar lo plano de tot lo terme de Picapoll, no va esser per no haver estudiat lo terreno, porque, com qui diu, lo va apamar.

—No donguéu gayre menjar al *César*,—deya lo senyor Angel—aixís anirá més lleuger.—Y 'l gos, que en aquest important punt no estava del tot conforme ab lo parer del seu amo, no feya més que grinyolar y fer anar la qua, fent cas omis de donya Josefina que no 's cansava de repetir:

—¡Aquest gos es un afamat, es un menja-pa!... ¡Llástima que no hi hagi carretó en aquest poble!—

Don Angel no se 'n aná al llit fins que ho tingué tot á punt de solfa, á fi de que l' endemá no tingués d' entretenirse per res.

Mentres tant D.ª Josefina no feya més que tirar llatinadas:

—¡Sabs que podrém fer?—deya— ab las plomas de las perdius que portarás, podrém reomplir los coixins del nostre llit, que bé ho necessitan.

—¡Josefina, no t' en burlis!—exclamava D. Angel indignat.

Arribá per fi 'l moment solemne: D. Angel no hi veyá de cap ull. S' aixecá dugas ó tres vegadas á mitja nit, pensantse que ja era dia; las pocas estonas que poguè dormir, no somiava més que llebras y perdius; per fi, 's llevá, prengué la *mañana* y, enmenantse al *César*, sortí del poble prometentse fer heroicitats.

Y arribá al lloch que tenía escullit, camina que caminarás, ab lo gos al devant, sobressaltantse á cada punt... Una mata que 's mou... ¡qué hi haurá?... ¡búscal, *César*!, lo gos s' hi tira ¡pom!.. ¡era una sargantana! Més avall se li aixeca un vol de perdius, pero llavors anava desprevingut ¡quina llástima, porque eran molt grossas! Després s' atura á esmorsar en qualsevol font y torna á caminar.

Aixís passa tot lo dia, atravessant serras y turons, recorrent boscós, vinyas y erms, sempre ab aquella afició, ab aquella constancia, ab aquella fe de que tornarà á cosa ab lo sarró vessant...

Peró la sort li es adversa, y malhumorat, deixa lo camp de batalla, jurant que no tornarà may més per aquell cantó, ahont la poca cassa que hi ha, no fa 'l favor de deixarse matar.

Y va caminant cap al poble ab lo cap baix y las mans á la butxaca, fent acopi de paciència pera aguantar las burlas de la dona... ¡Pero si no 's troba una guatlla per un ull de la cara!..

Perque era lo qu' ell deya aquell mateix vespre al café:

—Mentres no 's fassi un escarment, mentres los pagesos surtin á cassar en temps de veda tant com 'ls hi dongui la gana, es inútil, senyors, no 's fará may cap cassera bona.

Per mostra diu que ab un botó n' hi ha prou.

Donchs com D. Angel son, poch més ó menos, tots los *cassadors aficionados ó de per-riure*, y com aquestas son las casseras ab que ells 's donan tant llustre; si bé las capgiran de tal manera, hi afegeixen uns episodis tant pintorescos y las adornan ab tal luxo de detalls, que al últim acaban per no dir una paraula de veritat.

JUST ALEIX.

EPIGRAMAS.

A la donzelleta Ortís,
föll de amor digué 'l vell Vinyas:

—Dónguim un sí y sò felis.

Y ella ab maliciós somris

va darli *El sí de las niñas*.

V. TARRIDA.

Abrassada ab un vellot
trobá á sa mullé en Canut;
y semblant ingrátit
castigá á cops de garrot.

Com ni bellugarse pot,
no veyentla pèl vehinat
un per ella ha preguntat,
y ha contestat lo marit
que li feya guardar llit
una gran *debilitat*.

S. UST.

LA NOSTRA GENT. (Dibuix de Mariano Foix.)

—Vaja, Mero, que ab aquesta fatxa de pomas agres, qualsevol se pensaria que t'han arrengat a tú y no a mí.

—Ja veurás, Xata; si a tú t'han desembrassat d'un caixal, a mí m'han netejat tota la boca.

—¿La boca?

—Mí han pelat tots los llobins.

—Dites lo que heu dit.
—Home, caseres i he trobat pillol... que m'ha costat un monyó... m'ha fet malbé tot l'any.
—No! insulta!
—Es un drogol!
—Pero que he passat!
—Home, caseres i he trobat pillol... que m'ha costat un monyó... m'ha fet malbé tot l'any.
—Dites lo que heu dit.
—Home, caseres i he trobat pillol... que m'ha costat un monyó... m'ha fet malbé tot l'any.
—No! insulta!
—Es un drogol!
—Pero que he passat!
—Home, caseres i he trobat pillol... que m'ha costat un monyó... m'ha fet malbé tot l'any.
—Dites lo que heu dit.
—Home, caseres i he trobat pillol... que m'ha costat un monyó... m'ha fet malbé tot l'any.
—No! insulta!
—Es un drogol!
—Pero que he passat!
—Home, caseres i he trobat pillol... que m'ha costat un monyó... m'ha fet malbé tot l'any.

Digué qu' estudiava Dret
ahí en Pau quan lo vaig veure,
y es vritat, ¡ay lo pobret!
Vol dir qu' estudiá dret
per no tení un banch per seure.

VILADAURA.

Parlavan ab molt respecte
de un jutje en Pep y en Pasqual
y aquest digué molt formal:

—Es l' home que hi ha més recte.

Pero sentintha en Florensa
qu' escoltava sens dir res
digué: — De recte si que no ho es,
perque es gepich de naixensa.

ENRIQUET DEL VI.

NOVILLOS.

Si senyors ¿per qué no hem de ferne la corresponent revista?

Al menos los *diestros* catalans que varen treballar diumenje passat, fan lo que saben—que no es poch—sense gastar tantas agallas com los *toreros* francesos del altre dia, y sobre tot, treballan més baratet.

L' Artau, en Manolo y en Merulla varen fer lo gasto, acompanyats de las sévas corresponents quadrillas.

Va haverhi de tot. De bonas á primeras l' Artau ja va sufrir una *cogida*, salvantse casi per miracle, y sortint del fracás ab un estrip regular en la part posterior de la persona, aquella que serveix per seure.

Hi havia un socio que saltava ab la garrotxa ab la mateixa trassa que en Sagasts salta per demunt dels seus compromisos.

De *quiebro*s de totas classes y colors no 'm vulguin més. Una de las especialitats dels lidiadors es tirar la capa al toro. Encara no ensumavan una mica de perill, ja clavavan lo capot pels nassos de la bestia, de modo que aquesta 's quedava com qui juga á puput y ells tenian temps més que suficient pera saltar la barrera y estarse tranquilament estudiant los moviments del toro.

No sé si per casualitat ó qué, lo *cértus* es que fins hi van haver dugas estocadas ben donadas y dugas orelles per un dels matadors.

L' Artau, posant banderillas de quarta, va conquistarse la mar d' aplausos.

Un dels tres matadors va donar varias estocadas á un pobre animal casi casi sota l' aixella; pero després va repensarse, y prenent millor punteria va acabar per rematar al toro d' una molt bona *recibiendo*... una xiulada.

Al finalisarse la corrida algun dels espasas fins va ser tret de la plassa en triunfo á coll-y-bè per varios admirables y admirats admiradors.

La entrada magreta: la presidencia una mica adormida en algunas sorts.

¿No 'ls sembla si una novillada d' aquesta naturalesa mereixia ls honors de una revista?

Y ara, parlant en serio, dech fer constar una cosa.

O molt m' equivoco, ó entre 'ls joves que varen pendre part en l' última festa taurina n' hi ha algun que t' sanch torera y molts de las qualitats que 's necessitan pera arribar ab lo temps, á ser un matador de veras.

Y, ja que m' ocupo d' aquesta materia: crech

que no está fora del cas recordarlos que passat demá tindrà lloch una corrida extraordinaria, lidiante sis toros de Concha y Sierra que serán despatxats pels matadors Cara-Ancha y Espartero.

UN EMBOLAT.

ZAYRA LA SULTANA.

¿Per qué Zayra la sultana
n' está mústia y desplicent?
¿Quin pot sé 'l motiu gravíssim
pera que sos ulls de cel
hajan perdut lo pur brill
ab que trastocava 'l seny
del barbut sultá Midh-Fatxha,
l' agareno més farreny,
tossut, gelós y fanátich
qu' entre 'ls moros se coneix?

¿Per qué en un recò penjada
deixa rovellá, indolent,
la cítara que ans tocava
ab tant art y sentiment
fins á fer baixar dels arbres
los aucells, hasta sos péus?

¿Per qué avuy los pebeteros
no despedeixen encéns,
y las esclavas no mouhen
ab los vanos l' ayre fresch,
ni 's regala ab dolsos dátils,
ni s' engalana ab joyells?

¿Per qué exhala adolorida
fondos sospirs y gemechs
capassos d' eterni al moro
més surrut y de cor fret.
¿Acás es qu' está gelosa
d' una rival de l' Harém?
¿Acás de son captiveri
plora la sort desfael,
ó es que l' amor l' ha fletxada
per un soldat de la créu?

¡Pobre Zayra la sultana!...
Si está mústia y desplicent
y sos ulls no tenen brillo
y no toca l' instrument,
y 'ls pebeteros no creman
y 'ls vanos no li fan vent
y no menja ni un sol dátil
ni s' adorna de joyells,
y adolorida sospira
llensant trista ¡ays! y gemechs,
no es per qué estiga gelosa,
ni plori sa sort crudel,
ni perque estimi á cap home
de la lluna ó de la créu:
solzament trista gemega
perque avants de ahí 's va fer
un tip de figas de moro...
y t' revolt lo ventrell.

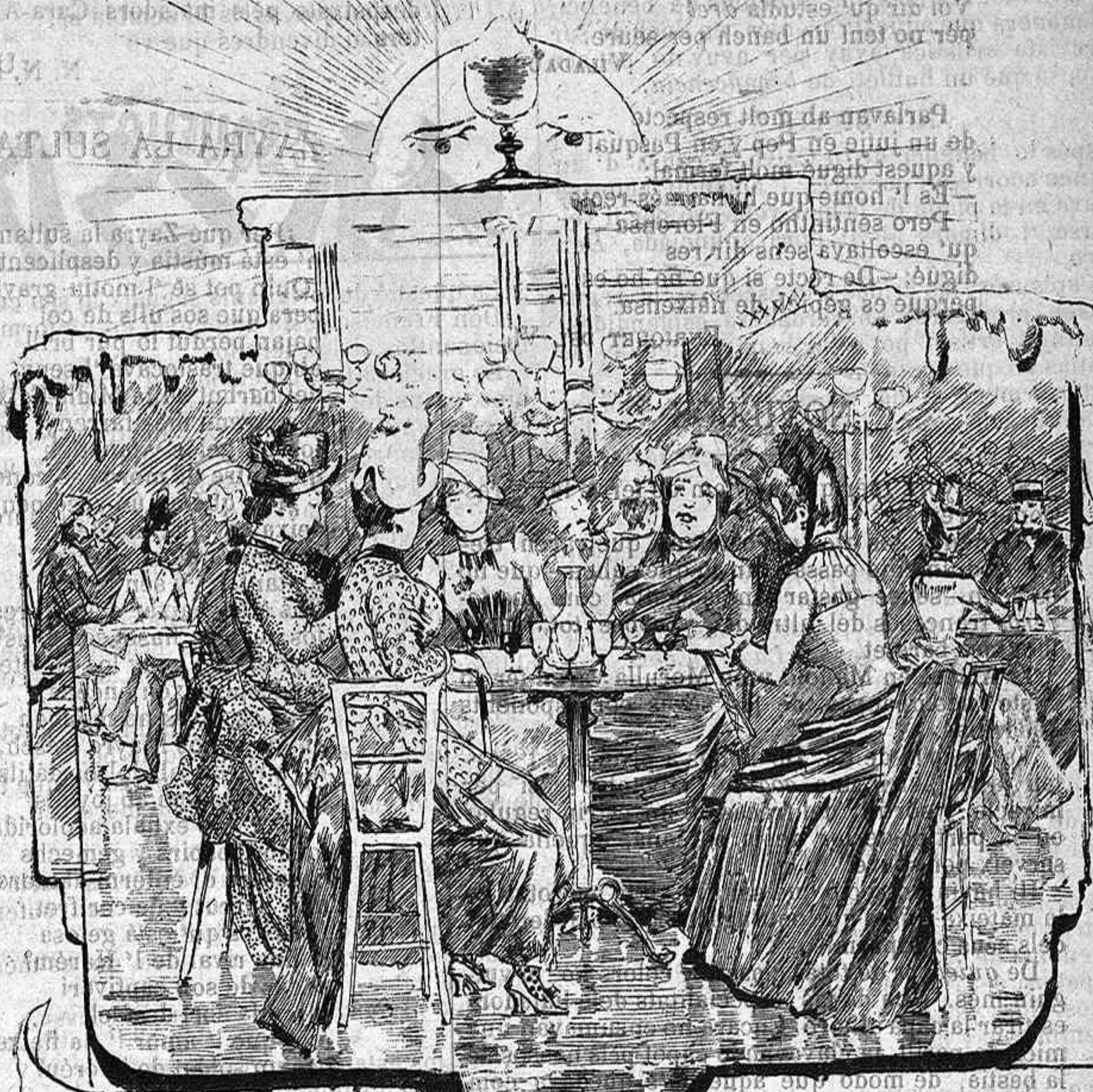
E. DEL V.

Avants d' acabarse 'l mes d' Agost, los individuos que forman las companyas dels teatros de

GÈNERO D' ISTIU.

LA SULTANA

Lo sol vinga incomodarnos
apretant per tots costats,

y la gent vinga venjarse
atracantse de gelats.

Barcelona han volgut mirar si podien fer lo seu agost també.

No s'ha fet res més que funcions de benefici. De manera que aquesta crònica, en lloch de ser una revista artística, avuy per avuy no pot ser altra cosa que un butlletí de beneficència.

NOVEDATS.

Suspès lo benefici de 'n Calvo a causa d'un percance ocorregut mentre l'aplaudit actor se banyava en la platja de la mar vella, va per fi verificarse 'l dimars ab l'obra anunciada, *Don Alvaro*.

Los aplausos, las cridas a la escena y 'ls regalos varen prodigarse ab verdadera esplendides. Lo distingit artista pot estar ben satisfet de las simpatias ab que conta en nostra ciutat.

Posteriorment s'ha representat *La vida es sueño* obra sobradament coneguda y de qual desempenyo ja 'ns hem ocupat altrás vegadas ab la deguda extensió.

ESPANYOL.

Un altre benefici, lo del primer caricato senyor Poggi. Progama, un'obra vella, *Il duchino*, y un estreno *Il ladri*, que no té gran cosa de particular.

¡Ah! Per no ser menos que 'ls demés, també en aquest teatro s'está preparant *La gran via*.

Jo no m'es falta que la fassin al *Circo equestre*, a la Plassa de toros... y als claustres de la Catedral.

TIVOLI.

Beneficis a parells: primer lo de 'n Morón, després lo de l'Alverá. En lo del popular tenor cómich, hi pregué part la Martínez que representá la *Niña Pancha* ab una gracia inimitable que li valgué molts aplausos y 'ls honors de la repetició en las tres cansonetas que hi canta.

Lo benefici de la Alverá fou una manifestació de simpatias a favor de la bellugadissa artista. Aplausos, flors y algun regalet.

No tenim espay pera ocuparnos de la obra de Strauss últimament estrenada, *Una broma en Carnaval*. En lo pròxim numero 'n dirém alguna cosa.

CIRCO EQUESTRE.

Més beneficis: aquesta senmana s'ha celebrat lo del clown Saltamontes. Tenint en compte que, segons deya 'l programa, la funció era «extra-colossal, higiènica, exuberant, magna, superba, especialíssima, original, gimnasti-canti-acrobática, equestre, aèrea, matemática, paròdia, alegre, magnética, misteriosa, cinegética, assombrosa y numismática.» ja 's pot suposar que l'èxit va ser complert y que 'l beneficiat va tornarsen a casa sèva tan content y satisfet com lo públich que va assistir a la funció.

Ultimament ha debutat la senyoreta Consuelo, una artista que posa en molt bon lloch lo pabelló d'Espanya, y que cada nit causa l'admiració del públich ab los seus difícils y ajustats treball gimnásticos.

Sembla que 's preparan altres debuts... ¡Hurra!

Lo qu'és com a rumbós, avuy en día potser no hi ha ningú com l'Alegria.

TEATRO DE CATALUNYA.

Com aixó d'estar per tot es propi y exclusiu de la divina Providencia, nosaltres, entafurats en altres teatros, no hem pogut encara veure l'*El dorado*.

De modo que fins que hi aném no podrém dirlos

lo que 'ns semblan los espectacles que allí 's donan.

Con que, si 'ls hi sembla bè, fins al divendres que ve

N. N. N.

La qüestió dels vigilants segueix lo seu curs. Don Francisco está empenyat en uniformarlos, fusionantlos ab los serenos.

Es graciosa l'ocurrencia del Arcalde. Los vehins, en us del seu dret, pagan als vigilants pels serveys que prestan; pero 'l nostre Arcalde que no 'ls dona res, que no 'ls ha nombrat y que no hi té res que veure, 'ls crida y 'ls diu:

— Senyors vigilants: lo veynat continuarà pagantlos, pero 'l que 'ls manará seré jo.
¿No es veritat qu'és admirable?

Seguint per aquest camí, qualsevol día ve don Francisco y 'ns uniforma las criadas de servey, obligantlas a anar a las professons ab la escombra al coll.

Però lo millor seria que uniformés a tots los barcelonins, vestintlos ab trajo de bè.

Que, com hi ha món, per la patxorra que tenen de soportar certas autoritats, ho mereixen.

¿Se 'n recordan que l'altre día 'ls parlava de las variacions que 'n poch temps han suferit las novas cajetillas de cigarrillos?

Pues ja n'han suferit un'altra, qu'és més radical que totas.

Ara no hi ha cajetillas d'aquella classe.

Aquestos estanchs son deliciosos.

L'un día no tenen sellos, l'altre día 'ls falta paper timbrat, l'endemá no hi ha lletras de cambi...

Es lo que deya un estanquer:

— ¿Veú? De tabaco usual no 'n tinch, de puros corrents tampoch, de sellos menos... Lo que tinch en abundancia es rapé.

— ¿Sí? ¿Y per qué?

— Perque ningú 'n gasta.—

Als estanchs hi trobaran de tot, de tot... menos de lo que necessitan.

El Correo catalán demana al governador que fassi treure dels aparadors dels kioscos, certs dibuixos libres que parlan molt poch en favor de la cultura y moralitat de Barcelona.

Conformes: votém ab lo *Correo*.

Ara ve la segona part.

Demánem al senyor governador que fassi retirar dels aparadors dels kioscos, certs retratos de don Carlos y d'altres personatjes de la mateixa calanya, que donan una trista idea de la dignitat y carácter del poble que comporta tals exhibicions.

Després de molts penas y treballs votan las Còrts una subvenció reintegrable de dos milions de pessetas destinada a l'Exposició universal de Barcelona; surt lo decret a la *Gaceta*... y aquesta

es l' hora en que l' Ajuntament no ha tocat un quarto.

Diuen que 'l govern no té fondos.

En cambi D. Francisco té moltes formas.

Y per lo mateix que té moltes formas, s' ha dirigit al Banch d' Espanya a negociar la promesa del govern, y 'l Banch li adelanta la quantitat que necessita mediant l' interes de 4 per cent anual, a càrrech de la Pubilla, y ab la condició de reintegrarse de fondos deis consums.

Aixís se comensa y aixís anirém seguint fins al últim.

Desitjo saber si quan Barcelona no tinga res més per empenyar, lo ciudadá benemérit será capás d' empenyarse las patillas.

—Pero ¿y qué dimontri pot ferse'n de las patillas de D. Francisco? preguntarán vostés.

—Qué pot ferse'n? Los ho diré en vers.

De las patillas del batlle poden ferse'n dos respalls; per treure pols y trenyinas de las arcas comunals.

¡Pobre Sant Pare!

¡Ja ho deyan fa temps que 's veyá obligat á

FIGURÍ.

La senyora qu' es senyora y té gust y vesteix bé, no té més que ferse fé : traje de locomotora.

SOBRE LA BÁSCULA.

—¿Cuán pesém, Mingo?
—Si vols que 't digui la veritat no ho sé: no l' entench aquest rellotje...

dormir sobre un llit de palla de blat de moro!

Ará 's casa una neboda seva... y, es alló, tothom fa lo que pot, á fi de que la noya estigui contenta, Lleó XIII li ha regalat doscentas mil pesetonas.

Si vosiés ho miran es una miseria, pero ¿qué volen que fassi un home que no té més llit que un pilot de palla de blat de moro?

¡Atenció!

A mitjos de la próxima senmana 's posará en venda una nova obra del nostre amich lo popular escriptor C. Gumá, titulada *Lo pot de la confitura*

Com que no 'ns agrada que certas noticias los agafin de sorpresa, ho participém als nostres lectors perque estiguin previnguts y amaneixin los dos ralets.

A pesar de las excitacions de la prempsa, los gossos circulan ab total

llibertat pels carrers, ab gran perill de las nostras pantorrillas.

Jo ja ho veig. Lo nostre arcalde está massa

CAPRITXO.

Un polisson y una pell y tenen fet un camell.

ocupat en certes coses pera anarse á fixar en negocis de tan poca importancia.

Per Déu, senyor Rius y Taulet; á mí no 'm sab greu que dediqui casi tot lo dia á la Exposició del Parque, pero al menos dediqui mitj quart á la exposició de las nostras camas.

Donant ordres serias als llasseros y organisant la persecució en tota forma.

¿Ja ho sab, senyor Rodoreda?

Hi ha bastants admiradors de la banda municipal qu' están que trinan contra vosté, porque no fa tocar altra cosa que pessas d' autors extranjers.

Alsa, alsa; procuri complaure á aquestos filarmónichs proteccionistas, ó sinó son capassos de xiularlo.

O de dirli *Moret* musical.

Lo qu' es la futura Exposició podrà no donarnos grans resultats; pero de amohinos y tragerias es segur que tè de proporcionarse'n en abundancia.

Ara resulta que molts que haurian exposat deixarán de ferho, porque en los locals no hi ha soterranis ahon se pujan guardar las caixas vuydas ab que s' enviarian los objectes.

Prou se coneix que aquestos expositors son extranjers.

O sinó ja sabrian que lo qu' es á Barcelona de soterranis no 'n faltan.

Precisament d' aixó ns queixem: de que tot desapareix sota terra, com si s' ho emportés un escotillon.

Pel demés, no convè de cap manera que sota la Exposició hi haja soterranis.

Després de aguantarse com qui diu per miracle, no faltaria més sinó qu' encara fos vuyda de sota.

¡No se n' hi podrian enterrar pocas de cosas!

Llegeixo:

«La reyna regent ha comensat á rebre llissons de idioma vascuence.»

Traball inútil. Podria estudiar lo catalá y tindria nocions bastant complertas de totas las lenguas europeas, inclús la que parlan los vascongats.

¿Ne volen un exemple? Aquí tenen tres frases catalanas y vascongadas:

Dona una gorra al Garriga. Arri-burro-al-barrí. No-roseguis-pá-torrata.

M' asseguran que algunas casas extrangeras que s' havian prés en serio lo de l' Exposició universal de Barcelona, s' han dirigit per escrit als encarregats de aquest tinglado, sense que fins ara hajan tingut la ditxa de veure contestadas las sévas cartas.

Per qual motiu algunas, entre ellas una gran fábrica de paper belga, han desistit de concorrehi.

¿Qué tal? Qué me 'n diuen de aixó?

¿Y aquell famós consell compost de tres ó quatre centas personas, qué fa que ni tan siquiera respon á las cartas que se li dirigeixen?

Jo 'ls hi diré: al constituirse 'l consell colossal, va subdividirse en comissions: va nombrarse

una comissió de obsequis, una comissió de festeigs, una comissió de ceremonias, una comissió organidora, una comissió de relacions internes, una comissió de relacions externes... comissió per tot lo imaginable, menos per contestar las cartas.

Diu que á Girona hi ha tal abundancia de melons que s' han arribat á vendre á tres céntims cada un.

Molta més abundancia n' hi ha á Barcelona: aquí tenim melons que 'ls donan de franch y ningú 'ls vol.

¿Veritat, D. Francisco? Y consti que li pregunto no com á meló, sinó com á *melonero*.

Los municipals que han demanat que 'ls ensenyin la llengua, ascendeixen á 160.

Desde que han sapigut que d' un alumno en francés se 'n diu un *élève*, hi ha gran entussiasme en tot lo cuerpo.

—Aixó d' *élève*, deya un Quiñones, me fa mucha gracia. Hasta me sembla que nos *elevantán*.

Los alemanys son incansables.

Han sapigut que als espanyols se 'ns acaban los turrans, y tractan de practicar ab nosaltres las obras de misericordia.

De primer han donat beure al qui tè set y 'ns han inmundat de alcohol, ab lo qual además han emborratxat al qu' estava seré.

Avuy se proposan vestir al despullat, y 'ns envian trajes d' hivern, á dos ó á tres duros, per l' istil de aquellas célebres americanas d' istiu, á sis pessetas, de que va ferse tant ús en aquesta última temporada, y que tot lo més duran quatre días.

Ara no falta sinó que completin lo seu plan filantrópich y misericordiós, enviant grans remesas de caixas de mort, á sis quartos una.

Y en *Moret*, veyent realisats los seus ideals libre-cambistas, podrà dir:

—S' han mort tots los espanyols; pero gracias á mí, fins al últim moment no 'ls ha faltat res.

La próxima exposició universal, quan no per altra cosa, será célebre pels seus Congressos.

Fins ara s' han anunciat no més que 'ls següents: Congrés económich; Congrés per la millora de la classe obrera y jornalera; Congrés de ciencias mélicas y Congrés de arquitectos.

Que 'm perdoni D. Francisco, si li dich ab tot lo respecte degut que n' hi falta un: lo Congrés dels barbers.

Sembla que un Congrés aixís, ja que no li sortia del cap, hauria de sortirli del *patillám*.

Un ingenier de París ha trobat la manera de utilizar com á forsa motris l' ayre comprimit, de tal manera que podrà distribuirse á domicili, per medi de canonadas y espitas.

Se parla ja de la formació de una gran companyia per utilizar aquest invent.

Vels'hi aquí una Companyia que podrà dir que viu del aire del cel.

Subvenció que, segons sembla, s' ha acordat concedir al célebre Serrano Casanova, per las gabias del Parque: 815,000 pesetas.

O siga casi la meytat del adelanto del govern.

(Continua á la página 512.)

LLIBRERÍA ESPANYOLA.—RAMBLA DEL CENTRO, 20, BARCELONA.

POESÍAS FESTIVAS
Y SATÍRICAS
DEL RECTOR

DE VALLFOGONA
1 tomo en 8.º ab dibuixos de Pellicer Monseny, 2 pessetas.

POESÍAS SERIAS
DEL RECTOR
DE VALLFOGONA

1 tomo en quart, 1 peseta.

Nits de lluna

APLECH DE POESIAS
DE
FREDERICH SOLER
(PITARRA)
ab dibulxos de J. L. PELLICER
1 t. 8.º, 2 ptas.

HORIZONTALS Y VERTICALES

(CUENTOS LIBERALES)

por MANUEL CUBAS

1 tomo 16.º, Ptas. 0'50.

Almanaque de EL MOTIN

para 1888

Forma un tomo en 8.º con láminas y una cubierta al cromo, 1 peseta.

UNA LUNA DE MIEL EN MONTE CARLO

EL BUEN ALBILLO

por Adolfo Belot

Ambas novelas forman un tomo en 8.º con láminas de la Biblioteca Cosmos editorial, y vale 3 ptas.

GABRIELA por Xavier de Montepin, 1 tomo en 8.º, 2 pessetas.

FICHTE.—Doctrina de la ciencia.

(Tomo I), 1 tomo 16.º, precio 0'50. Pertenece á la Biblioteca económica filosófica, tomo 36.

VIRGO Y CAPRICORNIO

por E. SEGOVIA ROCABERTI

1 tomo 8.º con una cubierta al cromo, 1 peseta. Pertenece á la Biblioteca Demi-monde, t. 41.

LAS RUINAS DE PALMIRA

LA LEY NATURAL

por VOLNEY

1 tomo en 4.º con láminas encuadernado á la holandesa con una cubierta en colores, 3 ptas.

CATÁLOGO HUMORÍSTICO

EN VERSO

DE LA EXPOSICION NACIONAL

BELLAS ARTES

Madrid 1887

1 tomo en 8.º, 1 peseta.

ALGO

Colección de poesias de Don JOAQUIN M.ª BARTRINA (4.ª edición) magníficamente ilustrada por J. L. Pellicer, un elegante tomo en 8.º, 3 pessetas.

BARCELONA EN LA MANO

GUIA DE BARCELONA Y SUS ALREDEDORES

por J. ROCA Y ROCA

ilustrada con multitud de grabados y acompañada de 5 planos. Es la más moderna y completa que se ha publicado hasta hoy día, 1 tomo en 8.º tela, Ptas. 3'50.

NOTA.—Tothom que vulga adquirir qualsevol de ditas obras, remetent l' import en libransas del Giro Mútuo, ó bé en sellos de franqueig, al editor Lopez, Rambla del Mitj, 20, Barcelona, la rebrá á volta de correu franca de port. No responem de extravís, no remetent ademés 3 rals pèl certificat. A 'ls corresponsals de la casa s' otorgan rebaixas.

De la primera llescada, casi mitj pa á la post del director de la *Gazette des Touristes*.
¡Viva 'l rumbol!

—815,000 pesetas! deya un home d' *affaires*. Bonica suma per empendres un negoci d' entarugats.

La moda del próxim hivern, pèls vestits d' homes serà la següent:

Pantalons molt amples, hermillas molt obertas, y mànegas molt estretas.

Y aixís tota l' *ayga-lifa*

podrà dir ab molta rahò

—Si tinch estreta la mànega,
tinch molt ample 'l pantalón.

Las senyoras en cambi tendeixen á vestirse d' homes.

—Aixó ja es desvergonyirse en excés, deya un marit bon Jan: la mèva, sense necessitat de vestirse d' home, d'ensá que som casats que du las calsas.

Gayarre, per anar á cantar á América, demana dos mil duros per funció.

Frascuolo, per anar á torejar en aquells païssos, demana vuit mil duros per corrida.

En Moret, suspirant:—¡Quí fos tenor!

En Romero Robledo, posant los ulls en blanch:—¡Qui fos torero!

Un servidor de vostés:—¡Qui pogués torejar á las tardes y cantar á las nits!

L' Ajuntament de Sant Martí de Provencals per no ser menos que 'l de Barcelona, ha acordat crear una banda municipal.

Ara no falta sinó que aquell arcalde 's deixi creixe las patillas.

Perque per governar bè 'ls pobles se necessitan tres cosas:

Molta ceremonia, molta patilla y sobre tot molta música!

Los escultors barcelonins tractan de obsequiar á D. Francisco de Paula ab un gran banqueto, per lo molt que 'ls protegeix.

Que 'm perdonin los escultors, lo sèu propòsit es una verdadera iniquitat.

No cal sinó que al ciudadá benemerit ens l' engreixin á copia de banquetes, fins á ferli perdre las formas.

¿Y demá que se li haja de fer l' estàtua, com ens ho arreglém?

A LO INSERTAT EN L' ÚLTIM NÚMERO

1. XARADA 1.ª—*Vi-la-se-ca.*
2. ID. 2.ª—*O-li-vas.*
3. ENDAVINALLA.—*Pá.*
4. ANAGRAMA.—*Faust-Fusta.*
5. TRENCA-CLOSCAS.—*La mitja taronja.*
6. LOGOGRIFO NUMÉRICH.—*Cortinas.*
7. CONVERSA.—*Filomena.*
8. GEROGLÍFICH.—*Per caspins á Caspe.*

XARADAS.

I.

Amich *Total*: si no posas primera á tas grans passions, deixant companys, reunions y altres puestas ahont tant gosas, per més que sigas tercera y tingas lo dos, amich, vindrá un día de fatich que sent com ets calavera, quedarás pelat. y 'l gel cubrirá tot lo tèn cor, anante'n sens fé ni amor en ánima y cos al cel.

II.

No extranyéu que fassi l' òs á la filla de 'n *Total*, perque es molt primera-dos y tres-segona com cal.

JOANET DE BERGA.

ANAGRAMA.

Jo soch un fill de *Total* y de *tot* tinch magatzém; mes com lo diner no 'm tot, pocas *total* hi puch fer.

CABO XINXILLA.

CONVERSA.

—¿Vols venir Pep?

—¿Ahont?

—A Tona.

—Sí, Quim. ¿Quán marxas?

—Demá.

Vè també l' oncle Palá,
la sèva filla Ramona
y 'l noy petit del...

—¿Tomás?

—No, pensa y 'l trobarás.

JOAQUÍM SAURÍ.

ROMBO.

Primera ratlla vertical y horisontal: consonant.—Segona: alguns aucells ne tenen.—Tercera: capital populosa.—Quarta: composició.—Quinta: ex-ministre.—Sexta: condiment.—Séptima: consonant.

J. P. GORILA.

INTRÍNGULIS.

Busear una paraula que trayentli cada vegada una lletra, comensant per la última dongui los següents resultats: Poble catalá.—Nom de dona.—Prenda militar.—Lletra grega.—Consonant.

PAU MATALLOPS.

GEROGLÍFICH.

—
VIL
O
QUIM
E
EMIR
A

DOLORETAS MACA.

BARCELONA:

Imp. de Lluís Tasso Serra, Arch del Teatro, 21 y 23.